Warszawa, dnia 30 stycznia 2015 r.

PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA

ZPOW-603-18/15

WYJAŚNIENIA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ DOTYCZĄCE UDZIAŁU W PRACACH OBWODOWYCH KOMISJI WYBORCZYCH

Państwowa Komisja Wyborcza, w związku z licznymi pytaniami dotyczącymi udziału w pracach obwodowych komisji wyborczych, wyjaśnia, co następuje.

Państwowa Komisja Wyborcza nie prowadzi rekrutacji kandydatów na członków obwodowych komisji wyborczych.

Obwodową komisję wyborczą w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej powołuje spośród wyborców wójt (burmistrz, prezydent miasta).

W skład obwodowej komisji wyborczej powołuje się od 6 do 8 osób spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych (lub upoważnione przez nich osoby) komitetów wyborczych mających zarejestrowanego kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz jedną osobę wskazaną przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) spośród pracowników samorządowych gminy lub gminnych jednostek organizacyjnych. W skład obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych w zakładach opieki zdrowotnej, domach pomocy społecznej, zakładach karnych, aresztach śledczych oraz oddziałach zewnętrznych takich zakładów i aresztów powołuje się od 4 do 6 osób spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych (lub upoważnione przez nich osoby) oraz jedną osobę wskazaną przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) spośród pracowników jednostki, w której utworzony jest obwód.

Kandydatami na członków obwodowych komisji wyborczych zgłaszanymi przez pełnomocników wyborczych (lub upoważnione przez nich osoby) mogą być tylko osoby ujęte w stałym rejestrze wyborców danej gminy (w przypadku m. st. Warszawy osoby ujęte w stałym rejestrze wyborców którejkolwiek z dzielnic).

Pełnomocnik wyborczy (lub upoważniona przez niego osoba) uprawnionego komitetu wyborczego może zgłosić tylko po jednym kandydacie do każdej obwodowej komisji wyborczej.

Zgłoszenie kandydatów do składu obwodowej komisji wyborczej następuje po uzyskaniu zgody osoby, której ma dotyczyć.

W przypadku zgłoszenia do składu obwodowej komisji wyborczej liczby kandydatów przekraczającej dopuszczalny skład komisji, skład komisji ustala się w drodze publicznego losowania przeprowadzonego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Jeżeli natomiast liczba zgłoszonych kandydatów jest mniejsza od dopuszczalnego minimalnego składu liczbowego komisji, uzupełnienia jej składu dokonuje wójt (burmistrz, prezydent miasta) spośród osób ujętych w stałym rejestrze wyborców tej gminy.

Powyższe oznacza, że w celu zgłoszenia chęci udziału w pracach obwodowej komisji wyborczej, należy zwrócić się bezpośrednio do pełnomocników wyborczych tych komitetów, które mają zarejestrowanego kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wykaz pełnomocników wyborczych oraz ich adresy dostępne będą na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej. Tam też dostępny będzie wykaz adresów stron internetowych komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Państwowa Komisja Wyborcza ponadto informuje, że:

1) **przepisy prawa wyborczego nie określają sposobu rekrutacji przez komitety wyborcze kandydatów na członków obwodowych komisji wyborczych, w tym sposobu informowania przez komitety o prowadzonym naborze;**
2) **samo zgłoszenie kandydata na członka komisji nie gwarantuje, że dana osoba zostanie powołana w skład komisji, ponieważ, tak jak wskazano wyżej, w przypadku zgłoszenia do danej komisji większej liczby kandydatów niż ustawowo przewidywana, konieczne będzie przeprowadzenie losowania ich składu;**
3) **przepisy Kodeksu wyborczego nie wiążą w żaden sposób kwestii zgłoszenia kandydata na członka obwodowej komisji wyborczej z zebraniem przez tę osobę podpisów popierających zgłoszenie kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;**
4) **przepisy Kodeksu wyborczego nie regulują kwestii udzielania osobom obietnicy zgłoszenia ich jako kandydatów na członków obwodowych komisji wyborczych**

i w konsekwencji otrzymania przez te osoby zryczałtowanej diety za czas związany z przeprowadzeniem głosowania oraz ustaleniem wyników głosowania, w tym także w zamian za zbieranie podpisów popierających zgłoszenie kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Dlatego też, Państwowa Komisja Wyborcza nie jest uprawniona do wydawania opinii i podejmowania działań w przypadkach, o których mowa powyżej. Jednakże w ocenie Państwowej Komisji Wyborczej osoby te powinny być uprzednio informowane, że samo zgłoszenie nie gwarantuje powołania w skład komisji.

Państwowa Komisja Wyborcza ponadto zwraca uwagę, że zgodnie z art. 106 § 3 Kodeksu wyborczego, zbieranie lub składanie podpisów w zamian za korzyść finansową lub osobistą jest zabronione, a zatem naruszenie wskazanego przepisu wiąże się z naruszeniem przepisu karnego Kodeksu. Jednakże ostateczna ocena, czy w danym przypadku doszło do naruszenia prawa, będzie należała do organów ścigania i sądów.

Szczegółowy sposób zgłaszania kandydatów do obwodowych komisji wyborczych, zasady powoływania obwodowych komisji wyborczych oraz tryb przeprowadzania losowania członków obwodowych komisji wyborczych, a także wzór zgłoszenia określa uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 11 kwietnia 2011 r. w sprawie powoływania obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych w kraju, w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski Nr 30, poz. 345).

Państwowa Komisja Wyborcza ponadto przypomina, że zryczałtowana dieta za czas związany z przeprowadzeniem głosowania oraz ustaleniem wyników głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wynosi:

1) dla przewodniczących obwodowych komisji wyborczych – 200 zł;

2) dla zastępców przewodniczących obwodowych komisji wyborczych – 180 zł;

3) dla członków obwodowych komisji wyborczych – 160 zł.

Podana wysokość diet obowiązuje także w przypadku przeprowadzania ponownego głosowania.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński